

BRASSAI SÁMUEL-DÍJ 2025: KÁROLY KRISZTINA

(MAGYAR ALKALMAZOTT NYELVÉSZEK ÉS NYELVTANÁROK EGYESÜLETE, ESZÉK, 2025. ÁPRILIS 14.)

Kurtán Zsuzsa

kurtanzs@gmail.com

Pannon Egyetem

<https://orcid.org/0000-0001-8974-664X>

TISZTELT KONGRESSZUS! KEDVES KOLLÉGÁK!

2025-ben a MANYE választmánya titkos szavazással Károly Krisztinának, az Eötvös Loránd Tudományegyetem egyetemi tanárának ítélte a Brassai-díjat. Köszönöm a felkérést, nagy megtiszteltetés számomra, hogy méltathatom a díjazottat, akivel több évtizedes ismeretségünk a szaknyelv kutatás érintkezési pontjai révén alakult ki a MANYE és más szakmai fórumok tevékenységei során.

Károly Krisztina az Eötvös Loránd Tudományegyetemen szerzett angol és spanyol nyelv és irodalom szakos diplomát 1993-ban, azóta dolgozik az ELTE Angol–Amerikai Intézetében, először az Angol Alkalmazott Nyelvészeti, majd az Angol Nyelvpedagógia Tanszéken, utóbbinak 2014-től a vezetője. Szakterülete a szövegnyelvészet és a fordítástudomány.

Szakmai életútját jellemzi a sokrétűség, az oktatás és kutatás összhangja, emellett fáradhatatlanul, nagy munkabírással fejti ki tudományszervező tevékenységét.

Az idegen nyelvi és a fordítási szövegalkotás empirikus vizsgálataival 1993-tól elért eredményeit hasznosította az általa bevezetett nyelvpedagógiai és alkalmazott nyelvészeti tárgyak oktatásában, szakdolgozati és TDK témák vezetésében, az angol tanulók/használók diskurzuskompetenciájának fejlesztésében. 1999-ben szerezte meg PhD (doktori) fokozatát az ELTE Nyelvtudományi Doktori Iskolájában, és habilitációjára is itt került sor 2007-ben. 2016-ban lett az MTA doktora.

Új eredményeket ért el a szövegtudományon belül a diskurzuselemzésben és a műfajkutatásban, a fordítástudomány terén pedig az univerzálé-, valamint a fordítói stratégiák kutatásában. A tudományos szakfordítást vizsgálva rávilágított a fordítási tevékenység jelentős tudományformáló/építő funkciójára és a magyar nyelvű publikációk fontosságára.

Kutatómunkája eredményeit konferenciákon ismertette (több mint 80 előadást tartott külföldön és Magyarországon) és önálló monográfiákban, szerkesztett kötetekben, könyvfejezetekben, szakfolyóiratokban publikálta magyar és angol nyelven (ezek száma 100 felett van). Több mint 30 hazai és nemzetközi tudományos konferenciát szervezett.

Publikációs tevékenysége során nem csupán újszerű szövegnyelvészeti eredményeivel tűnt fel, hanem kutatási módszerei is elismerést váltottak ki. Hazai és külföldi előadásaira, szakmai szereplésére jellemző az alapos felkészültség, a nyugodt magabiztosság. Valamennyi munkája mutatja igényességét, a pontosságot, összefogottságot. Világos fogalom meghatározásai mellett imponálóan gazdag szakirodalmat tár fel, melyet szisztematikusan rendszerez és szintetizál saját eredményeivel. Kutatómunkájának kiválóságát számos díj és elismerés jelzi.

Az ELTE Neveléstudományi Doktori Iskola Nyelvpedagógiai programjának vezetője 13 éven keresztül, 2020-tól a Nyelvtudományi Doktori Iskola Nyelvpedagógia és angol alkalmazott nyelvészeti programjának alapító vezetője. 2024-től a Nyelvtudományi Doktori Iskola vezetője. 2004 óta a Fordítástudományi Doktori programnak is alapító tagja és témavezetője. Nevéhez fűződik több alkalmazott nyelvészeti és nyelvpedagógiai tárgy bevezetése és fejlesztése: diskurzuselemzés, szövegnyelvészet, kutatómódszertan, az idegen nyelvi íráskészség fejlesztése, fordításkutatás, a tudományos nyelv kutatása. Eddig 26 PhD hallgató témavezetője, közülük 17-en megvédték doktori értekezésüket. Többségük mára meghatározó egyénisége a hazai alkalmazott nyelvészeti képzéseknek és tudományos kutatásnak.

Károly Krisztina számos magyar és külföldi tudományos és szakmai testület munkájában vesz részt. Többek közt az MTA Nyelvtudományi Bizottsága tagjaként és az Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottság korábbi elnökeként, jelenleg tagjaként kiemelt figyelmet fordít a tudományos kommunikáció elősegítésére, a kutatói utánpótlás nevelésére. Az MTA-munkabizottsággal és a Nyelvtudományi Kutatóközponttal 2007 óta szervezi az évente sorra kerülő doktoranduszkonferenciákat, tevékenykedik a programbizottságban, az absztraktok bírálatában, üléselnökként irányítja a szakmai beszélgetések kibontakozását. Szakmai fórumokon személyre szóló észrevételeivel, tanácsaival, sőt konzultációkkal is támogatja a kutatókat.

Aktív szerepet vállal tudományos szakfolyóiratok alapításában és szerkesztésében. Társalapítója és szerkesztője az *Across Languages and Cultures. A Multidisciplinary Journal for Translation and Interpreting Studies* című Q1-es lektorált és referált nemzetközi folyóiratnak. 2025-től az *Across* folyóirat főszerkesztője. Szintén 2025-től a Q1-es *International Journal of Applied Linguistics* (Wiley) egyik társszerkesztője. Tíz éven át a *Working Papers in Language Pedagogy* című lektorált online szakfolyóirat egyik alapító szerkesztője volt. A MANYE keretében szerkesztőbizottsági tagja a *Fordítástudomány* és az *Alkalmazott Nyelvtudomány* folyóiratoknak, és tanácsadó testületi tagja a *Modern Nyelvoktatás* folyóiratnak.

Sokrétű oktatási, kutatási és tudományos szervező tevékenysége során Károly Krisztina nemcsak a maga számára szerez elismerést, hanem kutatótársaival együtt a magyar fordítástudomány, a műfajkutatásnak, a nyelvpedagógiának is. Meghatározó szerepe van a kutatói utánpótlás fejlesztésében és a magyarországi eredmények külföldi megismertetésében.

Kedves Krisztina, a MANYE közössége nevében szívből gratulálok a Brassai-díj elnyeréséhez!